

De l'aula presencial a l'aula virtual. Només en quatre dies!

El confinament i el tancament de les escoles provocat per la pandèmia del coronavirus Covid-19 ha modificat profundament la nostra quotidianitat i ha incidit en tota la comunitat educativa. Ha desencadenat un canvi substancial. Abans de res, impressiona i convida al reconeixement i a la gratitud la feina realitzada per tots els equips docents de totes les escoles que han transformat una escola majoritàriament presencial en una escola en línia. Aquest canvi d'escenari tan radical s'ha produït en pocs dies i això diu molt del compromís i de la capacitat dels professionals de l'educació.

Molts docents manifesten que la comunicació a través de les videoconferències -comproven que hi ha un món més enllà de l'Skype -, els tutorials, el treball col·laboratiu digital... els ha canviat una manera de procedir però no una manera d'entendre els processos d'ensenyament aprenentatge. L'essència és la mateixa, però amb altres recursos. L'ús de la tecnologia ha estat bàsic i, en aquest sentit, les escoles més avesades han estat més preparades i han pogut donar resposta amb més immediatesa. La competència digital en l'àmbit de la comunicació creixerà ostensiblement.

En aquesta transformació hi ha aspectes fonamentals i bàsics que s'han de mantenir perquè són consubstancials amb el procés d'ensenyament aprenentatge i de creixement personal de l'alumnat. La importància no consisteix tant en quins continguts o en quin tipus d'activitats, ni en la quantitat de propostes, sinó, precisament, en l'acompanyament, la tutoria dels docents a l'alumnat i a les famílies, amb una avaluació continuada i absolutament formativa. Aquest component de proximitat, que els mitjans tècnics permeten i afavoreixen, tranquil·litza i fa més assumible aquesta situació.

Penso que és un encert modificar el programa establert i adequar-lo als nous condicionants i realitats: el temps, la manera en com ens interrelacionem, el component tecnològic, les dinàmiques... No cal dir que el context actual pot, a més, facilitar molts escenaris d'aprenentatge, a molts nivells i des de moltes perspectives.

També es l'ocasió d'aprendre, en força casos, d'una altra manera, que ens apropa plenament a situacions d'aprenentatge i de caràcter professional que són presents avui i que s'incrementaran en un futur. De ben segur, aquesta moment excepcional i complex farà reflexionar sobre molts aspectes socials del treball en xarxa i del treball a distància.

Redissenyar aquest entorn ha suposat un repte de primera magnitud i la capacitat d'adaptació i de resiliència demostrada està sent realment elevat. Hem pogut, d'altra banda, constatar un estrès i una fatiga considerables entre els infants i els joves, les famílies i els mestres. S'imposa, doncs, dosificar i racionalitzar els esforços i les energies. Dins de les famílies aquest nou escenari ha generat en ocasions incertesa i neguit, que ha derivat en una pressió cap a la labor dels docents. Però aquí també és on es mostra la solidaritat del nostre entramat. Explicitar el reconeixement recíproc a l'esforç que s'està duent a terme és una magnífica forma d'agraïment.

És interessant, com diuen molts especialistes, procurar concretar un horari per a tots. Aquesta concreció permet organitzar les tasques i, un aspecte no menys important, establir la desconexió entre la vida escolar i la personal. Aquest missatge té una absoluta validesa per a tots els agents: endreçar el temps per aprendre a viure i a convida amb un to constructiu, optimista i esperançat.

Vull encara afegir un apunt final i primordial, l'aula virtual és un recurs fabulós que ha permès continuar l'activitat acadèmica, però no és un recurs capaç de substituir l'escola presencial. Existeix una vessant social i afectiva ineludible que forçosament necessita la presència, perquè la interacció presencial entre el docent i l'alumne constitueix una part fonamental de l'escola: la mirada, el somriure, el neguit, la conversa improvisada, les complicitats espontànies són absolutament imprescindibles. L'educació té un component social indefugible i essencial. Que aquesta circumstància excepcional que afrontem no ens dugui a menystenir-ho o a obviar-ho.

Ricard Bahí

Director pedagògic de la ICCIC